

Marttilan Kunta

Viite Lausuntopyyntönne 5.8.2025

Lausunto, vesilain valvonta, luvan tarve, Santinkulman aurinkovoimahanke, Marttila

Fortum suunnittelee aurinkovoimalaa Marttilan Santinkulmaan. Alueen pinta-ala on hulevesisuunnitelman mukaan noin 103 ha. Selvitysalueen nykyinen maankäyttö on lähinnä peltoa.

Selvitysalueen maaperä koostuu pääasiassa hienojakoisesta savesta (Kuva 8). Alueen länsiosassa saveen on sekoittunut hiekkaa. Happamia sulfaattimaita ei esiinny selvitysalueen valuma-alueella.

Alueelle tehtyjen pohjatutkimusten mukaisesti savikon paksuus on pääosin yli 5,0 m. Pohjavedenpinta on alueella noin 0,5–5,0 metrin syvyydessä.

Huoltoteiden yhteyteen toteutetaan matalat ojapainanteet, joilla ohjataan vesiä nykyisille ojille. Hankealueen huoltotiet risteävät paikoitellen nykyisten ojien kanssa ja näihin kohtiin tulee toteuttaa rummut, jotta virtausreittien jatkuvuus säilyy. Huoltoteiden jatkosuunnittelussa tulee huomioida alueen yläpuolisten valuma-alueiden virtausreitit.

Marttilan kunnan rakennusvalvonta pyytää lausuntoa vesiluvan tarpeen arvioinnista Santinkulman aurinkovoimalan rakennushankkeeseen liittyen.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue (ELY-keskus) esittää lausuntonaan seuraavaa.

Vesienhoito

Laissa vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä 20 b §, sisältyy vesimuodostuman tilan heikentämättömyysvaatimus. Vesimuodostuman tila ei saa heikentyä hankkeen seurauksena siten, että ekologisen tilan luokittelua koskevan tekijän, kuten kokonaisfosforipitoisuuden, tila alenee pintavesimuodostumassa vähintään yhdellä luokalla tai se edelleen heikkenee, jos kyseinen tekijä on jo alimmassa luokassa. Paimionjoen keskiosan ekologinen tila arvioitiin v. 2019 luokittelussa välttäväksi ja fysikaalis-kemiallinen tila huonoksi, suurten kokonaisfosforipitoisuuksien perusteella. Uusi ekologisen tilan luokittelu on parhaillaan tekeillä. Alustavasti voidaan todeta, että Paimionjoen keskiosan keskimääräinen kokonaisfosforipitoisuus (n. 165 µg/l) ylittää edelleen huonon tilan raja-arvon (130 µg/l), kuten aikaisemmalla luokittelukaudella. Fysikaalis-kemiallinen tila on myös huono Paimionjoen alaosan vesimuodostumassa sekä Paimionlahden rannikkovesissä (LS_019). Hanke ei tämän vuoksi saa aiheuttaa lisääntyvää fosforikuormitusta verrattuna alueen aikaisempaan maankäyttöön, rakentamisen tai

toiminta-aikansa yhteydessä. Välttääkseen lisääntyvien valumavesien kuormitusta rakentamisvaiheessa ja aurinkovoimalan pitkän elinkaaren aikana, vesiensuojelutoimet ovat tarpeellisia toteuttaa.

Luonnonsuojelu

Santinkulman keskeisimmät vesistövaikutusten kautta syntyvät luontovaikutukset kohdistuvat Ihmistenojaan laskevien hulevesien laadullisen tai määrällisen muuttumisen aiheuttamiin vaikutuksiin. Ihmistenojan varren tulvametsien luonnontilaisuuden heikentymättömyyteen tulisi pyrkiä hankkeen sisäisillä vesienhallintaratkaisulla.

Mikäli edellä mainituilta luontovaikutuksilta voidaan hankkeiden vesienhallintakeinoin välttää, ei luonnonsuojelullisten seikkojen nojalla hankkeen katsottaisi vaativan vesilain mukaista lupaa kuten on vesilain 3 luvun 2 §:ssä määritelty.

Hankkeen vaikutukset kiintoaine- ja ravinnekuormitukseen ovat tunnistettu kiitettävällä tasolla. Koska hankesuunnitelmiin sisältyy uusia ojituksia eroosioherkillä savimailla, on kuormitus rakentamisen ja sen jälkeisillä vuosilla todennäköisesti kohtalainen. Hulevesien määrä voi myös koitua laskelmia suuremmaksi ennen kasvipeitteisyyden muodostumista, mikä lisää vesistökuormitusta entuudestaan. Santinkulman hankkeella on myös suorat yhteisvaikutukset viereisen Kantinkulman aurinkovoimahankkeen kanssa, jolloin hulevesimäärät ja vesistöihin kohdistuvat kuormitukset kertyvät ilman riittäviä vesienhallinta- ja suojelutoimia. Sähkönsiirron toteuttamistapaa tai vaikutuksia ei käsitellä selvityksessä.

Hankkeen rakentamisen ja toiminnan aikaiset kuormitukset ovat kuitenkin hallittavissa eri vesiensuojeluratkaisuilla, joita on tunnistettu selvityksessä. Hulevesiselvityksessä ehdotetaan 30 m suojavyöhykettä Ihmistenojaan sekä hulevesialtaiden perustamista paneelikenttäalueelle. Suojavyöhykkeen alkamiskohdat jäävät epäselväksi sillä niitä ei ole tarkennettu hulevesisuunnitelmaan. Suojavyöhykkeen tulisi alkaa uoman rinteiden korkeimmasta kohdasta ja kulkea 30 m hankealuetta päin. Kasvipeitteisen suojavyöhykkeen ja oikein mitoitetun hulevesialtaiden toteutuessa ennen varsinaista rakentamista, hankkeen vesistökuormitus jää todennäköisesti pieneksi.

Kommentit hulevesisuunnitelmasta

Santinkulman hulevesiselvityksessä on ratkaisuna ehdotettu hulevesialtaita, joita on riittävästi. Ihmistenojan varteen suunniteltujen hulevesialtaissa veden poistumisreitiksi on suunniteltu pintavaluntaa, mikä on hyvä tapa kiintoainekuorman pidättämiseksi. Kun pintavaluntaa käytetään ainoana poistumisreitinä niin ongelmaksi tulee se, ettei vesi kasvukauden ulkopuolella poistu altaasta muuta kuin yläkautta, kun haihduntaa ei ole ja imeytyminenkin on hidasta. Tästä seuraa se, että allas on aina täynnä ja uudet sateet voivat valua suoraa altaasta eteenpäin, tämän ongelman saa hoidettua huolellisella suunnittelulla ja toteutuksella. Lisäksi riskinä on ylivuotokohdassa oikovirtaus, joka aiheuttaa eroosiota altaan reunaan, Tätäkin voidaan hallita hyvällä suunnittelulla ja seurannalla.

Erityisen kiitoksen suunnitelmassa saa ihmistenojan reunaa mukailevat ojat, jotka katkaisevat lähes kaiken yläpuolisen valunnan ja ohjaavat ne hulevesialtaisiin.

ELY-keskuksen kannanotto

Hankealue on nykyisellään pääosin peltoa eikä hanke sijaitse potentiaalisilla happamilla sulfaattimailla. Hankealue ei ole luokitellulla pohjavesialueella. Hankkeessa on otettu huomioon alueella toimivat ojitusyhteisöt. Mikäli lausunnossa edellä mainitut asiat otetaan jatkosuunnittelussa huomioon, hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain 3 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja haitallisia vaikutuksia, eikä hankkeelle tarvitse hakea vesilain mukaista lupaa.

Asiaa Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa hoitaa vesistöasiantuntija Risto Ojalammi (puh. +358 295 022 916, risto.ojalammi@ely-keskus.fi).

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt vesistöasiantuntija Risto Ojalammi ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Sanna-Liisa Suojasto.

TIEDOKSI ympäristönsuojeluviranomainen

Tämä asiakirja VARELY/5286/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/5286/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Ojalammi Risto 23.09.2025 08:17

Ratkaisija Suojasto Sanna-Liisa 23.09.2025 08:18